

A Fővárosi Ítéletőábla a Budapesti 384. számú Űgyvédi Iroda (fél címe 2, űgyintéző: dr. Simon Tamás űgyvéd) által képviselet I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (uo.) II. rendű felpereseknek - a dr. Guzrán Barna űgyvéd (fél címe 1) által képviselet alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényssék 2016. február 18. napján kelt 39.P.21.024/2010/64. számú ítélete ellen az alperes részéről 65. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint az I-II. rendű felperesek részéről Pf/3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletőábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben, a következők szerint változtatja meg:

az I. rendű felperest megillető 11.444.460 forint tőke összegét 9.751.130 (Kilencmillió-hétszázötvenegyezer-egyszázharminc) forintra leszállítja azzal, hogy ezen összegből az alperes 3.000.000 forint helyett 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint után tartozik 2005. május 25. napjától, 2.703.300 forint helyett 2.673.300 (Kettőmillió-hatszázhetvenháromezer-háromszáz) forint után tartozik 2010. május 15. napjától és 3.829.995 forint helyett 2.666.665 (Kettőmillió-hatszázhatvanhatezer-hatszázhatvanöt) forint után tartozik 2010. október 1. napjától késedelmi kamatot fizetni;

az I. rendű felperest megillető havi költségpótló járadék összegét 54.200 (Ötvennégyezer-kettőszáz) forintra szállítja le;

a II. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét - a kamatfizetési kötelezettség változatlanul hagyása mellett - 800.000 (Nyolcszázezer) forintra szállítja le.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi együttesen az I-II. rendű felpereseket, hogy - 15 napon belül - fizessenek meg az alperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárásí költségét.

A le nem rótt 198.400 (Egyszázkilencvennyolcezer-négyszáz) forint fellebbezési és 80.000 (Nyolcvanezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A 2003 óta ismert cukorbeteg I. rendű felperest 2005. május 24-én szívinfarktus miatt vették fel az alperes kardiológiai osztályára, állapota intenzív terápiás osztályos elhelyezését tette szükségessé. Kezelése során a bal karja megduzzadt, feszessé vált, fájdalmai alakultak ki, bevérzést is észleltek, amelyet jegeléssel és borogatással kezeltek. Az I. rendű felperesnél a keringés fenntartása érdekében kombinált véralvadásgátló kezelést alkalmaztak. Május 25-én éjszaka az I. rendű felperes gyomrából, hólyag katéteréből, szúrcsatornáiból minimális vérzés indult, ezért a Heparin kezelést leállították. Az I. rendű felperes bal karján, könyökhajlatában és a csukló körül nagy kiterjedésű bőr alatti vérömleny kialakulását észlelték, karja vizenyős lett, azt nehezen mozgatta, karját ezért felpolcolták, borogatták, a bal felső végtag keringése így rendeződött, a vizenyő csökkent. Az I. rendű felperes azonban nehezen mozgatta az ujjait, zsibbadásra panaszkodott, ezért az alperes neurológiai konzíliumot hívott össze, a neurológus rögzítette a beidegzési zavart. Az I. rendű felperes tünetei - érzészavar, perifériás orsócsonti idegbénulás, a kéz ujjainak hajlítási gyengesége - az alperes által folyamatosan észlelésre kerültek, a szövődményeket az alperes konzervatív úton kezelte, amely azonban nem vezetett eredményre. Az I. rendű felperes kezén az elbocsátását követően hólyagok keletkeztek, bal keze hajlításos tartásban rögzült, 2006-ban ezért a nyomás alatt álló idegeket és inakat a csukló területén felszabadították. A folyamatos kezelések ellenére a bal kéz mutatóujjának körömperce elfeketedett, amelyet 2009-ben amputálni kellett. Az I. rendű felperes bal kezének jelenlegi állapota nagy valószínűséggel a 2005. május 24-i intenzív terápiás ellátásakor bekövetkezett lágyrészek közti bevérzés következménye, vizenyő és hegesedés következményeként alakult ki. A II. rendű felperes az I. rendű felperes lánya.

Az elsőfokú bíróság - a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.22.309/2013/3. számú közbenső ítéletével helybenhagyott, a Kúria Pfv.III.21.962/2014/3. számú közbenső ítéletével hatályában fenntartott - 39.P.21.024/2010/36. számú közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét az I. rendű felperes bal kezének és bal alkarjának károsodásával okozati összefüggésben az I-II. rendű felpereseket ért károkért.

A követelés összezszerősége tárgyában folytatódó eljárásban az I-II. rendű felperesek nem vagyoni és vagyoni káruk megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Nem vagyoni kár jogcímén az I. rendű felperes 4.000.000 forint, a II. rendű felperes 2.000.000 forint és járulékai megtérítésére tartott igényt. Az I. rendű felperes lejárt járadékként ápolás-gondozás címén 2.290.000 forintra, háztartási kisegítés címén 1.604.400 forintra, közlekedési többletköltség címén 1.425.000 forintra, gyógyszer-többletköltség címén 1.134.000 forintra, gyógyászati költség címén 249.200 forintra, és ezen összegek után 2010. április 10. napjától járó törvényes kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését, gyógyászati költség címén további 251.965 forintot és ennek 2012. december 15. napjától járó kamatai, gyógytornász többletköltsége címén 1.710.000 forint és ennek 2013. július 15. napjától járó kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az I. rendű felperes havi járadékként 2014. november 1-jétől havi 70.000 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését, amelyből 20.000 forintot az ápolás-gondozás, 15.000 forintot háztartási kisegítés, 25.000 forintot a közlekedési

többletköltség, 10.000 forintot pedig a gyógyszerköltség tett ki. 2015. január 1. napjától az alperest gyógytorna és rehabilitációs költség címén havi 34.200 forint járadék megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a kereset összegszerűsége kapcsán érdemi észrevételt nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 11.444.460 forintot és ebből különböző részösszegek után különböző időpontoktól járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, 2016. február 1-jétől véghatáridő nélkül havi 64.200 forint költségpótló járadékot minden hónap 10. napjáig előre esedékesen, valamint 500.000 forint plusz áfa összegű perköltséget. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 1.000.000 forintot és ennek 2005. május 25-étől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A járadék tekintetében az ítéletét előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 321.310 forint szakértői költséget, míg rendelkezése szerint 661.300 forint eljárási illetéket az állam visel.

Az ápolás-gondozás jogcímén érvényesített igény kapcsán az elsőfokú bíróság az orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy az I. rendű felperes a műtét után kialakult egészségi állapotával összefüggésben teljes értékű munkát végezni nem képes. Elfogadta, hogy egy évig gondozó igénybevételére szorult, három hónapig napi 4 órában, majd ezt követően egy évig csökkenő időtartamban, de legalább 2 órában, így az első 15 hónapra átlagosan 3 óra gondozásra szorult. Az elsőfokú bíróság összegszerűségében sem tartotta eltúlzottnak erre az időszakra igényelt havi 10.000 forint/óra járadékot, és a szakértői véleményben foglaltak alapján indokoltnak ítélte napi 2 óra időtartamban a gondozó igénybevételét a jövőre nézve is. Álláspontja szerint nem vitatható, hogy az I. rendű felperes a háztartási munkák során a II. rendű felperes és családja mindennapi segítségére szorul, egy évig ez a segítség mindennemű háztartási munkára kiterjedt, majd ezt követően a mindkét kéz használatát igénylő háztartási munkákra. Az első évre mérlegeléssel 250.000 forintot tartott az alperesre áthárítható költségnek, míg 2006. június 1. napjától havi 10.000 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest. A szakértői véleményben foglaltak alapján megállapította, hogy az I. rendű felperes egy évig a tömegközlekedési eszközök igénybevételére egyáltalán nem volt alkalmas, és a részére az ezt követő időre is indokolt a közlekedési többletköltség, ugyanis amikor ülőhely nem biztosítható, akkor a tömegközlekedés biztonságos igénybevételére alkalmatlan, a bal kezével fogni, kapaszkodni nem tud. Ezen a címen ezért 2.553.330 forint lejárt járadék és 2016. február 1. napjától a jövőre nézve havi 20.000 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest. A szakértői vélemény adatai alapján úgy foglalt állást, hogy a perbeli műtétet okozati összefüggésben kialakult maradványállapota folytán az I. rendű felperes fájdalomcsillapító gyógyszerek, bőrápoló kézkrémek használatára szorult, a kezdetben fennálló hólyagok, sebek kezelésére fertőtlenítőszer, kötszerek használata volt indokolt, és az idegek regenerálódására figyelemmel elfogadható a B-vitamin szedése is. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság havi 10.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest 2005. június 10. napjától, és a jövőre nézve is ugyanekkora összegben

állapította a járadék összegét. A nem vagyoni kártérítés kapcsán az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes tekintetében értékelte, hogy az alperes jogellenes és károkozó magatartása következtében az I. rendű felperes a bal kezujjak mozgásbeszűkülését, a bal kéz deformitását szenvedte el, karom tartás alakult ki nála a kéz funkció súlyos károsodásával, a fogás elmaradásával, a bal kéz érzéscsökkenésével, az ujjvégek teljes érzéskiesésével. Tekintetbe vette azt is, hogy az I. rendű felperes állapotában javulás nem várható, továbbá, hogy a bal kéz mutatóujj körömpercét 2009-ben amputálni kellett. Értékelte azt is, hogy az I. rendű felperes a jövőben rehabilitációs kezelések igénybevételére szorul, életvitele jelentősen beszűkült, önellátásra nem képes, a káresemény óta napjait az ingatlanában bezárva tölti, kedélyállapota megváltozott, nehezen viseli kiszolgáltatottságát. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes javára 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott indokoltnak az őt ért nem vagyoni hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozására. Megítélése szerint a II. rendű felperes esetében pedig 1.000.000 forint az az összeg, ami az őt ért nem vagyoni hátrány enyhítésére alkalmas, tekintetbe véve, hogy mindenben ellátja édesanyját, kevés a szabadideje, állandóan készenlétben kell lennie édesanyja mellett, az új élethelyzethez történt alkalmazkodása személyiségében is beszűkült állapotot eredményezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával az I-II. rendű felperesek javára megítélt vagyoni és nem vagyoni kárösszegek mérséklését kérve. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a szakértői véleményt, az I. rendű felperes ugyanis az első három hónapban, majd ezt követően 9 - és nem újabb 12 - hónapban szorult csökkenő időtartamban gondozó igénybevételére. Az alperes az első 12 hónapra fogadta el a magasabb összegű igényt az ítéletben foglalt átlagszámítással havi 30.000 forintban, ez azt követő időszakra havi 20.000 forintban ismerte el az alperes az ápolási-gondozási többletköltséget 2013 januárjáig, ugyanis az ekkor készült szakvélemény szerint az I. rendű felperes egészségi állapotában ápoló, gondozó személy igénybevétele orvosszakmailag nem indokolt. Erre tekintettel az alperes a jövőre vonatkozó járadékigényt is elutasítani kérte. A háztartási kisegítés többletköltségét az alperes 50%-kal kérte csökkenteni, ugyanis az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe, hogy a perbeli műtetet megelőzően is közös háztartásban élt az I. és a II. rendű felperes, a háztartás körüli teendőket a korábbiak során is részben a II. rendű felperes látta el, másrészt a háztartási munkák vonatkozásában az idő előrehaladtával az I. rendű felperes a koránál fogva természetesen is kisegítésre szorult volna. A közlekedési többletköltség kapcsán sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta: az I. rendű felperes a műtetet követő 1 éven túl korlátozottan, de igénybe tudta venni a tömegközlekedési eszközöket, illetőleg, hogy az I. rendű felperes napjait az ingatlanban tölti és nem mozdul ki. Minderre tekintettel a műtetet követő 1 éven túl havi 10.000 forintban kérte a közlekedési többletköltség összegét megállapítani. A gyógyszerköltség címen érvényesített igény 50%-os mérséklését kérte, ugyanis az orvosi dokumentációban számos olyan gyógyszer szerepel, amelyről megállapítható, hogy azokat az I. rendű felperes egyéb, nem az alperes kezelésével összefüggésben kialakult betegségei miatt szedi. A nem vagyoni kártérítést az I. rendű felperes esetében 1.500.000 forintra, a II. rendű felperes esetében 500.000

forintra kérte leszállítani tekintetbe véve, hogy az I. rendű felperes egészségkárosodása csak részben hozható összefüggésbe az alperesi kezeléssel, jelenlegi állapota is összefügg egyéb betegségeivel. A II. rendű felperes esetében a nem vagyoni kártérítés csökkentését azért látta indokoltnak, mert nem állt rendelkezésre olyan dokumentáció, amelyben a II. rendű felperes pszichés állapotát rögzítették volna. A szakvélemény nem tartalmaz arra vonatkozóan megállapítást, hogy nála a perbeli esettel okozati összefüggésben alakult-e ki a pszichés változás, amennyiben igen úgy milyen mértékben, így a javára megítélt kártérítési összeg nem lehet megalapozott.

Az I-II. rendű felperesek csatlakozó fellebbezése az I. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítést 4.000.000 forintra, míg a II. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés 2.000.000 forintra történő felemelésére irányult. Álláspontjuk szerint a megítélt kártérítési összegek a 2005-ös értékviszonyok mellett sincsenek arányban a bírói gyakorlattal. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem teljes körűen vette figyelembe az I-II. rendű felperesek pszichés kárát.

Az I-II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az általuk benyújtott csatlakozó fellebbezésben foglaltakon túl, illetőleg az ápolás-gondozás címén érvényesített igény kapcsán a lejárt járadék 30.000 forinttal történő csökkentésén túlmenően az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hivatkozásuk szerint az ápolás-gondozás címén megítélt járadék a jövőre nézve is indokolt, a kereset összezszerősége tárgyában folytatódó eljárásban készült szakvélemény ugyanis már kifejezetten indokoltnak tartotta az I. rendű felperes részére ápoló-gondozó igénybevételét a jövőre nézve is. A háztartási kisegítés kapcsán az alperes álláspontjával szemben az állapítható meg, hogy az I. rendű felperes korábban még segítette családtagjait, az alperes által felvetett állapotváltozás nála igazoltan nem következett be. A közlekedési többletköltség kapcsán kiemelték, hogy a műtétet követő egy év elteltével is csak elméleti lehetőség az I. rendű felperes részére a tömegközlekedés igénybevétele. A gyógyszerköltség vonatkozásában az I. rendű felperes pedig igazolta, hogy milyen gyógyszerekkel kapcsolatban merült fel kárigénye.

Az alperes fellebbezése kisebb részben megalapozott, az I-II. rendű felperesek csatlakozó fellebbezése megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelmek korlátai között bírálta felül [Pp. 253. § (3) bekezdés], és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, abból nagyobb részt helytálló jogi következtetést vont le. Ítéleti döntését kizárólag az I-II. rendű felpereseket megillető nem vagyoni kártérítés, az ápolási, gondozási, és a közlekedési többletköltség tekintetében módosította.

A Fővárosi Ítéltábla az I. rendű felperes - fellebbezéssel érintett - vagyoni kárigénye kapcsán a rendelkezésre álló bizonyítékokat a következőkben kifejtettek szerint értékelte.

Az I. rendű felperes maga sem vitatta, hogy a szakértői vélemény a perbeli műtétet követő egy évre - és nem az elsőfokú bíróság által

figyelembe vett 15 hónapra - igazolta vissza, hogy az I. rendű felperes az alperes jogellenes, felróható magatartása következtében kialakult egészségi állapota miatt 3 hónapig napi 4 óra, majd az ezt követő 9 hónapban napi 2 óra időtartamban szorult ápolásra-gondozásra. A Fővárosi Ítéltábla ezért az ezen a címen érvényesített lejárt járadékigényt - az I. rendű felperes alperes által sem vitatott számítását követve - 30.000 forinttal leszállította. Ezen túlmenően azonban alaptalanul hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy a szakértői vélemény szerint az ápolási-gondozási díj csak 2013 januárjáig volt indokolt, ugyanis a kártérítés összecszerúsége tárgyában folytatott eljárásban beszerzett szakértői vélemény kétséget nem hagyva foglalt állást úgy: az I. rendű felperes a perbeli műtét miatt kialakult maradványállapota miatt jelenleg és a jövőben is részleges gondozó igénybevételére szorul.

Szakértői véleménnyel alátámasztott tény, hogy az I. rendű felperes az egészségi állapotában az alperesnek felróható módon bekövetkezett változás miatt mindennemű, a mindkét kéz használatát igénylő háztartási munkák vonatkozásában kiegészítő igénybevételére szorul, az I. rendű felperes a kialakult egészségi állapota miatt nem képes elvégezni a korábban általa ellátott háztartási teendőket. Az alperes hivatkozásával szemben nem merült fel a perben adat arra, hogy a II. rendű felperes segítette volna az I. rendű felperest a háztartás vezetésében, tekintetbe véve azt a körülményt is, hogy a II. rendű felperes 2004-ig teljes munkaidőben dolgozott. Az alperes ezen túlmenően a fellebbezésében nem adott elő olyan - a Pp. 235. § (1) bekezdésének is megfelelően értékelhető - okot, tényt vagy körülményt, amely az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására ebben a keretben alapul szolgálhatna, a Fővárosi Ítéltábla ezért az ezen a címen megítélt kártérítés leszállítására nem látott indokot.

Az I. rendű felperes az alperesnek felróható maradványállapotában tömegközlekedési eszközöket csak elméleti jelleggel tud igénybe venni, ugyanis azt biztonságosan csak ülve tudja használni, nem kifogásolható ezért, hogy az elsőfokú bíróság a közlekedési többletköltséget az alperesre áthárítható és indokolt költségnek ítélte, az alperes ugyanakkor helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt a körülményt, hogy az I. rendű felperes saját elmondása szerint az ingatlanában tölti mindennapjait, nem gyakran mozdul ki, és otthonán kívüli gyógykezelésre sem jár. Az elsőfokú bíróság ezért a közlekedési többletköltséget a perbeli műtétet követő első év kivételével némileg eltúlzott mértékben állapította meg, a Fővárosi Ítéltábla ezért a közlekedési többletköltség első fokon megítélt mértékét 2006 júliusától 50%-kal - mind a lejárt, mind a jövőre néző havi járadék tekintetében havi 10.000 forintra - mérsékelte.

Az alperes fellebbezésben előadottakkal szemben a perben beszerzett, aggálytalan szakértői vélemény mindenben alátámasztotta az I. rendű felperes által használt fájdalomcsillapító gyógyszerek, vitaminok, kötszerek, bőrápoló készítmények, fertőtlenítő szerek alkalmazásának az alperes jogellenes, károkozó magatartásával okozati összefüggésben kialakult egészségi állapota miatti szükségességét. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az alperest ezen a címen a kereset szerint marasztalta.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi: a gyógyászati költség címén megítélt vagyoni kártérítés összegét, illetőleg a gyógytornász többletköltsége címén érvényesített igényt elutasító ítéleti rendelkezést fellebbezés nem érintette.

A Fővárosi Ítéltábla az I-II. rendű felperesek nem vagyoni kártérítési igényének összezszerősége kapcsán a következőknek tulajdonított jelentőséget.

A káresemény bekövetkeztekor hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. § (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A rég. Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

Kétségtelen, hogy a személyiséget ért kár valójában megfizethetetlen, a nem vagyoni kártérítés elvi alapjait rögzítő 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban foglaltaknak megfelelően a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józanságának, mértéktartásának és elhivatottságának van szerepe.

A rég. Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés intézménye arra szolgál, hogy a károsultaknál a személyiségi jogi - amely nem pusztán egészségromlás lehet - sérelem következtében bekövetkezett hátrányt, életminőségükben beállt negatív irányú változást másnemű előny, pénz nyújtásával kísérelje meg kompenzálni. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása sosem egzakt módon, hanem mindig bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek figyelembevételével történhet, ezen belül figyelemmel kell lenni a károsultat ért nem vagyoni sérelem jellegére, súlyosságára, arra, hogy a károkozó magatartás folytán hogyan változtak a károsult életkörülményei. Összehasonlító adatként kell vizsgálni a kárkori ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat által hasonló esetekben alkalmazott kártérítési összegek nagyságrendjét is.

A nem vagyoni kár megtérítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket a vagyoni károk esetén is alkalmazni kell, vagyis a kárt - a rég. Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultnak megfelelően bizonyítania kell.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az I. rendű felperest az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változásokat. Az alperes ugyanakkor helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal az I. rendű felperes káresemény előtti egészségi állapotát, azt a körülményt, hogy az I. rendű felperest 2005. május 24-én szívinfarktus miatt vették fel az alperes kardiológiai osztályára, továbbá, hogy meglévő cukorbetegsége is közrehatással lehetett az I. rendű felperes jelenlegi egészségi állapotának kialakulására.

Következetes a bírói gyakorlat abban, hogy az alperes felróható magatartása következtében maradandó egészségkárosodást szenvedett szülő nagykorú gyermeke is igényelhet nem vagyoni kártérítést. Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy édesanyja maradandó egészségkárosodása az ő életvitelét is hátrányosan érintette, a mindennapi életvitel számos területén kell támogatnia édesanyját, kevésbé számíthat édesanyja támogatására. Az alperes azonban helyesen hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a perben arra nem merült fel adat, hogy édesanyja maradandó egészségkárosodása a II. rendű felperesnél pszichés elváltozást okozott, illetőleg nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy az I. rendű felperes a maradandó egészségkárosodása hiányában is nyilvánvalóan a lánya és veje segítségére, támogatására szorult volna az évek előrehaladtával.

Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege ezért a káresemény idején érvényesülő 2005. évi ár- és értékviszonyokhoz, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott bírói gyakorlathoz képest némileg eltúlzott, a Fővárosi Ítéltábla ezért az I. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 2.500.000 forintra, míg a II. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegét 800.000 forintra leszállította. Az I-II. rendű felperések csatlakozó fellebbezése, illetőleg az alperes fellebbezése ezen túlmenően olyan körülményt, amely a mérlegelés szempontjait oly módon módosította volna, hogy annak következményeként a kártérítés összegének további megváltoztatására adott volna alapot, nem jelölt meg.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése értelmében a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, míg az ezt meghaladó rendelkezések tekintetében helybenhagyta.

Az I-II. rendű felperések a nagyobb részben sikertelen csatlakozó fellebbezésük következményeként - tekintetbe véve az alperes kisebb részben eredményes fellebbezését - kötelesek a másodfokú eljárásban is irányadó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére, míg az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési, illetőleg az Itv. 46. § (4) bekezdése szerinti csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket az I-II. rendű felperések személyes költségmentességére, és az alperes illetékmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. július 8.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s.k.
bíró